

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Bc. Markéta Klusáková

Název: Proměna rodinných hodnot po roce 1989 u českých žen a mužů v souvislosti se vzděláním

Oponoval: František Kalvas

1. **CÍL PRÁCE:** je „odhalit, zda a jakým způsobem se liší proměna rodinných hodnot u žen a mužů v české populaci a jak do této proměny vstupuje faktor vzdělání“ (s. 2). Cíl je rozhodně naplněn.

2. **OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ:** V teoretické části se autorka velice systematicky a přehledně věnuje roli proměny rodinných hodnot v proměně demografického chování populace ČR po roce 1989. Promyšleně se přitom opírá o po mém soudu reprezentativní korpus české a zahraniční literatury. Na základě teoretické části je logicky formulován cíl práce a hypotéza. Zde podle mne končí nejsilnější část práce, následuje standardně zpracovaná metodologická kapitola. Následuje nejslabší část – analytická kapitola o rozsahu 46 stran. Autorka korektně analyzuje představená data, prezentuje výsledky a statisticky je interpretuje. Chybí však diskuse věcné významnosti a nějaké utřídění prezentovaných výsledků. Ne že by se autorka nesnažila, ale dva odstavce na s. 65 dole a odstavec na konci s. 85 mně jednak připadají málo a jednak mně osobně tyto pasáže příliš nepomohly udělat si ve výsledcích jasno, přesto že jim jistě autorka velmi dobře rozumí. Bez vstřícného shrnutí nebo diskuse výsledků se analytická část proměnila v moře korektně prezentovaných faktů, ve kterém jsem se utopil. Situaci pro mne zachraňuje pregnantní závěr, který celou práci pro mne pochopitelně shrnuje – rodičovství a manželství jsou vnímány odděleně: ženy s vyšším vzděláním jsou liberální v oblasti rodičovství, ale konzervativní v oblasti manželství, naproti tomu muži jsou konzervativní v oblasti rodičovství a liberální v oblasti manželství (s. 88).

3. **FORMÁLNÍ ÚPRAVA:** Tabulky a grafy jsou dobře upravené. Kladně hodnotím, že autorka nepřevzala grafy ČSÚ, ale na základě jejich dat vytvořila grafy vlastní – všechny grafy v práci tak mají příjemný jednotný vzhled. Naopak je nepříjemné, že v tabulkách s odhadnutými regresními modely chybí informace o rozsahu hodnot závisle proměnné. Jde o to, že některé proměnné mají škálu -2 – +2, jiné -1 – +1 a jiné 0 – 1. Pokud si škály pro příslušné proměnné na stranách 35–38 metodologické kapitoly náhodou nezapamatujeme, máme velmi ztíženou možnost hodnocení věcné významnosti – musíme neustále listovat prací tam a zpět. Autorka propásla i poslední příležitost jak čtenáři život ulehčit – na s. 94 v příloze 8.1 stačilo uvést minimální a maximální hodnoty použitých proměnných a informaci bychom měli přehledně na jednom místě, leč i toto chybí. Jiné formální chyby nevidím.

4. **STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNITELÉ:** Jde o velmi dobrou práci, která je po teoretické a metodologické stránce výborně připravená. Jsou však nejasné důvody volby analytické strategie. A také podání výsledků není přívětivé, pro mne bylo zahlcující.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

- 1) Jaké důsledky bude podle Vás mít současná genderovaná podoba rodinných hodnot? (vzdělané ženy: liberální vůči mateřství, konzervativní vůči manželství; muži: konzervativní vůči mateřství, liberální vůči manželství)
- 2) Můžete prosím zhodnotit věcnou významnost změn postojů (Grafy 5 – Graf 13) a věcnou významnost Vašich klíčových výsledků, které tyto změny vysvětlují?
- 3) Obhajte prosím svou analytickou strategii. Proč jste analyzovala sedm závisle proměnných místo, abyste proměnné agregovala do dvou škál/součtových indexů „manželství“ a „rodičovství“? Proč jsou všechny regresní modely rozdělené na model pro muže a model pro ženy, místo, abyste použila pohlaví jako jednu z vysvětlujících proměnných? Krom pohlaví pro Vás byl klíčový i věk, ale ten jako vysvětlující proměnnou používáte.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):

Velmi dobře

Datum: 24/5/2017

Podpis: